

Tilsynserklæring for Randers Realskole 2017/18.

Skole:	Randers Realskole
Skolekode:	731 017
Tilsynsførende:	Kurt Ernst (valgt ved generalforsamlingen/skolekredsmøde den 27.04.17 for skoleårene 2017/18 og 2018/19).
Dato for tilsynsbesøg m.v.:	07.03.17; 27.04.17; 14.06.17; 14.09.17; 05.12.17; 01.03.18; 21.03.18; 12.04.18 (i alt 8 besøg).
Tilsyn vedr. undervisningen:	Datoer for tilsyn af specifikke klasser og fag (undervisning) fremgår af efterfølgende oversigt.
Undervisningsprog:	Dansk.

Indledning/lovgrundlaget for tilsynet

Undertegnede blev valgt af forældrekredsen/bestyrelsen som tilsynsførende ved skolekredsmødet den 27.04.17 for skoleårene 2017/18 og 2018/19. Overfor forældrekredsen fik jeg lejlighed til kort at omtale tilsynets formål og områder med henvisning til Ministeriets bestemmelser herom. Generelt henvises til Friskolelovens § 9, hvor der bl.a. står, at forældrene gennem den tilsynsførendes virksomhed skal...

- føre tilsyn med elevernes standpunkt i dansk, matematik og engelsk.
- føre tilsyn med om skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.
- føre tilsyn med, at skolen opfylder kravene i § 1, stk. 2, 2:
Skolen skal efter dens formål og i hele sit virke forbereder eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikle og styrke elevernes demokratiske dannelse og kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene.
- føre tilsyn iht. Friskolelovens § 2, stk. 3, 1. (Undervisningsproget skal være dansk).

På mødet bemærkede jeg i øvrigt den gode stemning og dialog, der vidnede om et fint, udviklende og anerkendende samarbejde mellem skolens forskellige aktører. Beretningerne var meget informative og vidnede om en skole i udvikling.

Forud for dette møde var jeg ved et møde 07.03.17 med skolelederen og den fratrædende tilsynsførende blevet introduceret for og til skolen. Også her fik jeg et meget stærkt indtryk af en særdeles velorganiseret skole, hvor man i alt var opsat på at levere den bedste undervisning, skabe de bedste rammer, værne om værdierne og kerneproduktet og endelig determineret at arbejde for skolens fortsatte udvikling.

Ved afslutningen af mødet den 07.03.2017 blev jeg af skolelederen vist rundt i det store skolekompleks. Skolens fysiske rammer arbejdes der altid på. Bygningerne med videre, som jo selvsagt er væsentlige i et undervisningsmiljø, er særdeles velegnede til formålet og fremstår meget velholdte. Elevernes forhold er særdeles fine. Masser af plads, masser af lys. De almindelige klasseværelser er store og velordnede, og faglokalerne er velindrettede og funktionelle. Jeg fik samtidig i de besøgte klasser (og fag) et særdeles godt indtryk af et stærkt (også i en eller anden 'pædagogisk' sammenhæng) undervisningsmiljø. Undervisningen foregik i et velordnet og roligt

miljø. En god struktur/organisering medvirkede helt tydeligt til en imponerende arbejdsro. Lærende børn og legende børn – topmotiverede og engagerede. Glade børn. Et stærkt indtryk på mig gjorde også mødet med de nye "førskolebørn" (de nye 0. klasser fra aug. 17), der var startet på skolen en måneds tid før mit besøg.

Forberedende møder med ledelsen og lærerne

Ved et møde med skolelederen den 14.06.17 blev jeg igen bekræftet i mit indtryk af en meget struktureret og effektiv ledelse, der samtidig var meget reflekterende over skolens samlede virksomhed. Åbenheden omkring skolens forhold var – og har i hele tilsynsåret været - særdeles fin, og det skal her nævnes, at jeg uden problemer ved enhver lejlighed har fået adgang til skolens oplysninger om alt for min funktion relevant materiale. Jeg orienterede om mit tilsyns metode og omfang. Det aftaltes, at tilsynet med undervisning i de forskellige klasser og fag ville finde sted ved minimum tre besøgsrunder i året, og at der skulle sikres alsidighed i udvælgelsen af fag og klasser. Desuden oplyste jeg, at tilsynet med undervisningen på de forskellige områder (jf. nedenstående skema) ville foregå iht. til en 3-årscyklus. Jeg oplyste endvidere, at det i min opfattelse ville være umuligt på en ordentlig måde at danne sig et indtryk af skolens samlede undervisning med alt, hvad det indbefatter, hvis ikke jeg også på anden vis fik et indtryk af skolens "liv" og aktiviteter m.v. Det kunne sammenfattes i begrebet "skolens etos". Jeg udtrykte ønsket om at få skolen "ind under huden". Der blev endvidere aftalt nogle fokusområder, som det senere vil fremgå af nærværende erklæring.

Efter mødet blev jeg på et ordinært fællesmøde introduceret til lærere og pædagoger. Her fik jeg lejlighed til at orientere om bestemmelserne for tilsynet (jf. ovenfor) - herunder om de bebudede ændringer (bl.a. den nye digitale indberetning, pr. jan. 2018). Jeg orienterede desuden om min metode, der indbefattede et ønske om ikke kun at møde lærerne i forbindelse med undervisningen, men *også* i kollegiale sammenhænge, fx ved møder, samlinger og skolens fester. Det var/er min opfattelse, at det samlet vil give et bedre grundlag for vurderingen af den samlede undervisning. Jeg ville lægge op til en god dialog på alle niveauer og forventede tilsvarende en stor åbenhed fra skolens ledelse, bestyrelse og de ansatte. Stemningen var god, og det pædagogiske personale tilkendegav - hvilket senere er demonstreret i alle tilfælde - at man seriøst vil arbejde for at give mig de bedste rammer for tilsynet. Der behandlede også en del andre punkter på dette ordinære møde – herunder et tema om nye tiltag for en (mere) innovativ/kreativ tilgang til skolens undervisning/fag. I alle sammenhænge var der tale om åbne, seriøse og frie samtaler om skolens pædagogiske forhold. Stemningen og tonen på mødet var meget imødekommende, og jeg fik indtrykket af et lærer- og pædagogkollegium, hvor samarbejdet fungerer meget fint og seriøst. Dette indtryk er kun blevet forstærket i løbet af året.

De samme imødekommende, positive og venlige attituder gælder i øvrigt også for og i forhold til det øvrige personale: servicemedarbejdere (rengøring og pedelvirksomhed) og det administrative personale på kontoret.

Her i april 2018, hvor det egentlige tilsyn vedrørende undervisningen (i fagene, i klasserne) for 2017/18 er overstået, er det dejligt at kunne konstatere, at samtlige besøg på skolen, i de enkelte klasser, i de forskellige fag hos de forskellige lærere og i forbindelse med møder med ledelsen samt i andre sammenhænge, har været præget af stor imødekommende og åbenhed fra alle sider. Det har betydet, at vilkårene for mit tilsyn har været optimalt, og jeg vil gerne takke alle på skolen herfor - herunder også dem, det hele handler om – børnene eller eleverne, alt efter hvilken betegnelse den enkelte læser måtte foretrække. Selv foretrækker jeg, at vi taler om børnene og de unge. TAK TIL JER ALLE.

Oversigt over tilsyn vedr. undervisning, fag og klasser.

Fagområder	Indskoling (0.-2. klassetrin)	Mellemtrin (3.-6. klassetrin)	Udskoling (7.-10. klassetrin)
Humanistisk	05.12.17 Dansk på 2. kl.tr.	01.03.18: Engelsk på 6. kl.tr. Tysk på 7. kl.tr. Kristendom på 6. kl.tr.	14.09.17: Dansk på 7. kl.tr. 05.12.17: SHK på 7. kl.tr. 01.03.18: Historie (SHK) på 8. kl.tr.
Naturfag	14.09.17: Regning/matematik på 1. kl.tr.	01.03.18: Regning/matematik på 4. kl.tr.	14.09.17: Regning/matematik på 9. kl.tr. Naturfag på 8. kl.tr. 05.12.17: "Naturfag" på 9. kl.tr
Praktisk/musiske		05.12.17: Billedkunst/håndarbejde Værksted/Design på 5. kl.tr. 01.03.18: Værksted/Design på 5. kl.tr	14.09.17: Idræt på 7-9. trin. (2 lekt.)
Andet	<u>Tilsyn planlagt til 2018/19:</u> Hovedfagene. Det praktisk/musiske fagområde i ind- og udskoling Specialundervisning SFO (0-4. kl.tr.)	Det humanistiske fagområde på mellemtrin. Et udviklingsprojekt Besøge/følge elevrådet Besøge et fagudvalg	10. klasse

Indtryk og oplevelser i forbindelse med tilsynsbesøgene

Tilsynsbesøget den 14.09.17 indledtes på Arena Randers, hvor skolen afvikler en stor del af sine idrætsaktiviteter. Det blev en fantastisk oplevelse, hvor jeg mødte ca. 220(!) særdeles engagerede og motiverede elever fra 7. – 9. klassetrin. Hver tirsdag og torsdag indledes dagen her med morgentræning m.m. i tidsrummet 07.00 – 10.30. Konceptet er baseret på et samarbejde med en af kommunens folkeskoler og byens eliteklubber (især inden for boldspil). Jeg tror sjældent, jeg har oplevet så mange unge mennesker gå så dedikeret til de forskellige "opgaver". Niveaulet var højt, ja, undskyld – faktisk elitært! Og samtidig var alle med! Imponerende.

Resten af dagen var jeg sammen med fire klasser i forskellige fag (se oversigten ovenfor).

I en 1. klasse overværede jeg elevernes indføring i talrækken med det betydningsfulde "nærlige 0" i såvel for- som bagfelt. Men ellers så jeg ingen "0'ere". Alle var med. Og nærigheden var også forbeholdt tallet selv.

I en 7. klasse var jeg med klasselæreren til dansk. Temaet var noveller. Jeg talte lidt med læreren om faget dansk, men mere om arbejdet med klassen, som er nydannet på skolen. Jeg havde ønsket at se en sådan klasse, fordi der hvert eneste år starter ca. 400 elever i nye klasser på skolen. Hvordan socialiserede man børnene? Hvordan – kort udtrykt – fik skolen de nye børn til så hurtigt (som det var tilfældet, havde jeg konstateret) at fungere som klasse og med et flot fagligt engagement? Realskoleånden og skolekulturen var der! Men hvordan så hurtigt? Det hænger selvfølgelig sammen med dygtige lærere og en skole, der er meget opmærksom på opgaven/eleverne, og som på mange måder hele tiden arbejder med at udvikle skolens pædagogiske og didaktiske potentialer i de henseender. Dette udviklingsarbejde skulle jeg i øvrigt i løbet af året se adskillige eksempler på.

I en 8. klasse overværede jeg en naturfagstime (el-lære). Skolen har indenfor naturfagsområdet høstet meget anerkendelse, hvilket bl.a. i 2017 blev understreget, da en af skolens lærere, Jens Madsen, blev tildelt Novo Nordisk Fondens Naturfaglærerpris. Fantastisk flot. Dagen sluttede af med matematik i en 9. klasse, hvor temaet var "polygoner".

Ved tilsynsbesøget den 05.12.17 blev jeg sammen med børnene i en 2. kl. ført ind i Astrid Lindgrens spændende forfatterskab. Børnene demonstrerede et stort kendskab hertil.

Så var jeg i 9. kl., hvor eleverne fremlagde rapporter om ioniserende stråling, radon, mutationer m.m.

Derefter var jeg sammen med en 8. kl. i hybridfaget SHK (samfundsfag, historie og kristendom). Fik en god drøftelse med læreren om fagets (fagenes) vilkår, om fordele og ulemper ved den faglige sammensætning – herunder om vanskelighederne ved at forberede eleverne på en prøve, der ikke i øjeblikket tilgodeser denne organisation. Skolen overvejer ændringer, men afventer Ministeriets beslutning om fagenes fremtid i en prøvesammenhæng.

Dagen sluttede af med et besøg i skolens "designværksted", hvor elever på 5. kl.tr. og lærere var dybt involveret i forskellige projekter. Timen blev afsluttet med præsentationen af et nyt emne: "Mad". Et fint projekt, der skulle afrundes med en udstilling på Randers Sygehus.

Ved tilsynsbesøget den 01.03.18 overværede jeg først et elevstyret grammatikforløb i tysk, hvor elever fra en 8. klasse på 7 "stationer"/værksteder forestod forskellige øvelser vedr. grammatikregler for elever i en 7. klasse. Formen var oplæg, små test, øve-videoer m.m. Senere på dagen var jeg i en 6. kl. med engelsk. Eleverne lavede små skuespil og læste "stories" op for hinanden. Temaet var "Ghost-Stories".

I 8. kl. hørte jeg i faget historie (SHK) om mellemkrigstiden, hvor højaktuelle temaer var til debat blandt eleverne: Politiske og økonomiske kriser dengang og i dag. Ligestillingens vilkår i Europa og udenfor – bl.a. i den arabiske verden.

I 6. kl. i "kristendom" var der efter oplæg om Kristendom vs. Islam en fin og afbalanceret debat blandt eleverne om bl.a. 'religiøse' dragter – også den kristne nonnedragt - og tildækning af ansigtet.

I 4. klasse var overværede en "regnetest".

Dagen afsluttedes i skolens designværksted med 5. klasse. Lærerne fortalte om et nyt projekt, som nu var gennemført. Det planlagte forløb om "mad" havde ikke kunnet gennemføres af forskellige

grunde. I stedet havde man deltaget i et "velux-projekt". Og i den time, som jeg deltog i, færdiggjorde man "produkterne" til indsendelse til Velux. Børnene havde udarbejdet en masse fine nye vinduesideer. Det vigtigste i forhold til læringen var, hvordan ideerne kunne præsenteres og "pitches" til firmaet, som nu udpeger en vinder blandt projekterne.

Børn er forskellige, lærere er forskellige, undervisningstimer er forskellige, betingelser og mere eller mindre relevante forhold er forskellige, og uanset alle gode viljer og kompetencer går ikke alle timer som planlagt. Sådan er det også på Randers Realskole, men jeg har stort set kun overværet særdeles velgennemførte undervisningsforløb, og jeg har *i alle tilfælde* mødt meget engagerede lærere og elever. Specielt noterer jeg mig, at timerne altid er velorganiserede, og at arbejdsmiljøet, herunder en fin arbejdsro, altid er i top.

Generelt vil jeg fremhæve, at børnene har været meget tillidsfulde og åbne overfor nye indtryk (herunder undertegnede). Det har været let at få en god snak med eleverne/børnene, der altid har været imødekommende og venlige. Jeg har også stærkt fornemmet gode og tillidsfulde relationer indbyrdes mellem eleverne og i forhold til lærerne. Det er tydeligt, at børnene holder af deres skole!

"Stå-mål-med"-vurderingerne.

Som det fremgår af ovenstående oversigt har mit tilsyn dækket de tre hovedfagområder. Der kan kun være tale om nedslag, og som fuldt dækkende for hele skolens virksomhed kan nærværende rapport naturligvis ikke gælde. Ved tilsynsbesøgene i næste skoleår (se oversigten) vil jeg yderligere kunne inddrage områder/fag og nye opmærksomhedspunkter for at kunne underbygge konklusionen. Mine besøg i klasserne har imidlertid givet mig klare og valide indikationer på, at nedenstående konklusioner kan anføres med stor sikkerhed og uden forbehold.

Konklusionerne er desuden funderet i flere samtaler med skolens leder. Efter hvert tilsynsbesøg er dagens indtryk og oplevelser blevet drøftet. Desuden har forskellige temaer, som vil fremgå af det følgende, været taget op til en særskilt drøftelse.

Ved mødet den 14.09.17 med skolelederen var hovedpunktet **"undervisning og kvalitetssikring"**. Skolen følger folkeskolens (nye) Forenklede Mål i alle fag. Dog findes der et par særlige fagsammensætninger: SHK (samfundsfag, historie, kristendom) og VÆRKSTED & DESIGN (billedkunst, sløjd, håndarbejde). Jeg har i skoleåret 17/18 haft et særligt fokus på begge fagområder. Jeg er ikke i tvivl om, at de Forenklede Mål også på disse (fælles) fagområder opfyldes.

For øvrigt kan enhver ved selvsyn på skolens meget informative hjemmeside få et meget dækkende indtryk af, hvad læseplanerne foreskriver, at eleverne på de enkelte trin og i de forskellige fag skal lære i løbet af skoleåret. På skolen arbejdes der nemlig med **læringsmålsstyret undervisning**, hvorved det sikres, at eleverne når de mål, der er fastsat i hvert fag – blandt andet ved at gøre både mål og proces tydelige for eleverne. Hjemmesiden gør det overkommeligt for forældrene at få et indblik i de enkelte fag/klassers indhold mht. undervisningen, og mine besøg i løbet af året har yderligere konsolideret mit indtryk af en faglig og effektiv skole, som uden problemer gennemgående så rigeligt opfylder de såvel internt som eksternt opstillede mål – herunder selvsagt slutmålene.

På Randers Realskole foretages der en struktureret og løbende evaluering af hver enkelt elevs udvikling, læring og trivsel. Skolen har et klart fokus på sammenhængen mellem god læring og god trivsel, og der er derfor udviklet et digitalt, dialogbaseret evalueringssystem, som anvendes fra 0. til 10. klasse.

Hele evalueringssystemet hviler grundlæggende på to ”ben”: Læring og trivsel. Elever og forældre udfylder sammen digitale ”skemaer”, hvor de forholder sig til væsentlige parametre som arbejdsindsats, koncentration, præcision og samarbejde – og det vigtigste: trivsel. Lærerteamet har på sin side tilsvarende forholdt sig til elevens standpunkt og udvikling, og ved de to årlige skole-hjem-samtaler på alle klassetrin tager man herefter afsæt i de forskellige vurderinger og synspunkter, som henholdsvis forældrene/eleverne og lærerteamet har udtrykt.

I skolens vedtægter står der, at ...”Randers Realskole... ikke (er) retningspræget; men i overensstemmelse med det kristne livssyn søger skolen i det daglige arbejde og samvær at fremme elevernes forståelse for egne forpligtelser over for andre, at lære dem at vise respekt for andres egenart og personlige værdighed, at styrke deres ansvarsfølelse, at fremme en positiv holdning til arbejde, at stille krav til dem om udnyttelse af givne evner og anlæg og at give dem frihed til at udvikle sig til selvstændige og harmoniske mennesker”.

Jeg har ved årets tilsynsbesøg fået et tydeligt indtryk af en skole, der er meget bevidst om disse overordnede målsætninger (herunder de lovbefæstede) og skolens egen formålsbestemmelser og - i det hele taget - skolens værdigrundlag. På Randers Realskole gør man det, man siger (lover). Varedeklarationen er dækkende, og den holder!

For undertegnede er det væsentligt at kunne konstatere, at skolen overbevisende lever op til lovens bestemmelser om at skulle evaluere egen virksomhed – især hvad angår det faglige. Lærer eleverne det, de skal? Og er skolen opmærksom på faglige områder, der måske kunne trænge til et lille eftersyn? Igen vil jeg henvise til skolens hjemmeside, hvor man kan finde flere redegørelser for skolens udviklingsarbejder og planer samt for den lovbestemte evaluering (Friskolelovens § 1, b, stk. 3), som jeg vil betegne som eksemplarisk. Alt sammen meget professionelt udarbejdet, og jeg vil gerne anbefale forældrene at orientere sig nærmere herom på hjemmesiden. Jeg vil også gerne henvise læseren til skolens årsrapport, hvor skolelederen afgiver en skriftlig ledelsesberetning, der på en særdeles fin og dækkende måde kommer omkring alle forhold på skolen – herunder også de områder, som er denne erklærings væsentligste indholdsområde.

Meget apropos sluttede vi på mødet den 14.09.17 af med en gennemgang af skolens evalueringssystemer på de forskellige klassetrin. Både skolen og forældrene kan blive ”klogere” på mange ting i forbindelse med de forskellige evalueringer. Det bruges, det virker! Systematikken er udviklet til en fuldkommenhed, der bl.a. indebærer en evaluering af evalueringen af evalueringen. Den sidste bemærkning lader vi lige stå!

Ved mødet den 05.12.17 fik jeg en grundig orientering om skolens udviklingsplaner og evalueringer/kvalitetssikringer. Jeg vil her nævne to store fremtidige strategiområder: Undervisningseffekt og sundhed. Skolen ønsker i højere grad at kunne fortælle og dokumentere, hvordan eleverne har udviklet sig i den periode, de har været elever på skolen. I forhold til sundhed vil skolen prøve at italesætte begrebet ”langtidsfriskhed”.

På mødet fortalte lederen om det seneste besøg fra arbejdstilsynet. Der var intet at påtale. En grøn smiley. MUS-samtalerne ”udsiger” også en særdeles god stemning på skolen med et usædvanligt lavt sygefravær.

Endelig drøftedes ”den demokratiske dannelse” ved inddragelse af særlige evalueringsværktøjer.

Ved møderne 01.03. og 12.04.18 talte vi om skolens prøver og resultaterne/protokollerne. Derudover drøftedes skolens udviklingsplaner for det kommende år. Her fyldte naturligvis tanker

og overvejelser med videre om mulighederne – ikke mindst de pædagogiske – i forbindelse med skolens opkøb af en naboejendom, som i det kommende år gøres ”skoleparat”, meget. Sidst drøftedes/evalueredes årets samarbejde i forbindelse med en opsamling på året – bl.a. med henblik på udfærdigelsen af nærværende tilsynserklæring.

På baggrund af ovenstående kan det derfor med sikkerhed konkluderes, at undervisningen inden for det humanistiske, naturfaglige og praktisk/musiske fagområde står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Elevernes standpunkt i dansk, matematik og engelsk

Da skolen ikke er prøvefri og også holder prøve i faget historie, skal elevernes standpunkt i dette fag ikke vurderes særskilt. Jeg har i alle de klasser og fag, hvor jeg har overværet undervisningen (jf. oversigten på side 3), vurderet, at det faglige niveau er højt og mindst lever op til, hvad der almindeligvis kan forventes i folkeskolen. Denne vurdering underbygges desuden ved de oplevelser, jeg har haft i timerne, elevernes reaktioner, samtaler med elever og lærere samt elevernes arbejder.

En vurdering af standpunkterne for de i overskriften nævnte og øvrige fag er desuden baseret i min stikprøvevise gennemgang af elevernes standpunktsprotokoller for indeværende skoleår. Jeg har gennemgået standpunkterne (1. termin) for en 5. og 7. samt to 8. og 9. klasser. For 10. klasse har jeg set standpunktskaraktererne for 2. termin.

Gennemgående vurderes det, at standpunkterne er meget tilfredsstillende – og sagtens kan ”måle sig med folkeskolen”. Vurderingen underbygges i høj grad ved at se på skolens karakterer ved 9. classes afgangsprøver 2017. Her er landsgennemsnittet for de bundne prøver 7, mens det for Randers Realskole vedkommende er 8,1. Ser man på afgangskaraktererne med socioøkonomisk reference ville det forventelige snit være 7,5. Skolens elever klarer sig altså 0,6 karakterpoint bedre end forventeligt. Karaktersnittet ved de bundne prøver er på 8,0, hvilket også placerer skolen meget højt ved en sammenligning med andre skoler. Statistikken ansporer skolen til en konstant og fortsat fokusering på udvikling af den enkelte og fællesskabet i klassen og på skolen. Herom vidner også de mange udviklingsinitiativer og -tiltag, som skolen løbende igangsætter.

I undervisningsministeriets statistik opgøres det, at 93,8 % af skolens elever ved skoleafslutningen (9. og 10. kl.trin) starter en ungdomsuddannelse. I virkeligheden er det 100 %, idet skolens oplysninger dokumenterer, at den manglende procentandel op til de 100 % (ca. 6 %) udgøres af elever, der ganske vist ikke starter på en ungdomsuddannelse, men i stedet er i gang med andre vigtige og kvalificerende aktiviteter, fx rejser og ophold på udenlandske skoler. Igen henvises til skolens hjemmeside, hvor man kan finde statistikken vedrørende de unges uddannelses- og erhvervsvalg i perioden 1999 - 2018. Oversigten kan give anledning til mange spændende og relevante refleksioner vedrørende skoleungdommens uddannelsesvalg gennem de seneste 20 år.

Det er således hævet over enhver tvivl, at skolens elever i dansk, matematik og engelsk samt generelt i de øvrige fag har et højt fagligt standpunkt, som sagtens kan måle sig med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering

Det væsentligste indtryk af undervisningen og det samlede undervisningstilbud fås ved tilsyn i klasserne. Undervisningen er fulgt i henhold til ovenstående oversigt. Dagene er indledt på lærerværelset, hvor jeg med de involverede lærere kort har drøftet dagens program. Efter hver lektion har der oftest været lejlighed til en kortere drøftelse af timen og dens forløb. Ved

afslutningen af dagen har jeg drøftet dagens og de enkelte lektioners/undervisningens forløb med lederen.

Det er kendetegnende, at jeg i alle timer har mødt meget venlige, imødekommende og engagerede lærere, som samtidig var velforberedte. Timerne har gennemgående været spændende og er blevet afviklet i god ro og orden. Her vil jeg også igen nævne, at eleverne/børnene har været meget tillidsfulde og åbne overfor lærerne.

Skolen tilbyder også en 10. klasse, som efter min vurdering tydeligt står mål med kravene til undervisningen m.v. i folkeskolen (jf. Friskolelovens § 1, stk. 3 med henvisning til folkeskolelovens § 19 c.). Jeg har oplyst skolen om, at jeg næste år vil have et særligt fokus på denne del af virksomheden.

Jeg har i forbindelse med tilsynet i alle klasser/fag dannet mig et indtryk af det anvendte undervisningsmateriale mv. I forlængelse af et møde med lederen har jeg desuden fået tilsendt meget fyldige oversigter over skolens fagportaler (digitale uv-materialer, i alt ca. 100 titler/adresser), engangsmaterialer og grundbøger (taskebøger og klassesæt). Alt sammen giver det indtryk af, at skolens materiale er af en fin kvalitet og "up to date" både fagligt og pædagogisk. Skolens brug af elektroniske hjælpe- og undervisningsmidler lever også helt op til tidens krav. Ledelsen oplyser desuden, at skolens fagbudgetter til undervisningsmaterialer løber op i godt 2,1 mio. kr., hvilket må betragtes som værende et særdeles pænt beløb.

Jeg kan uden forbehold konkludere, "at skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen - jf. friskolelovens § 9a, stk. 1, 1) & 2).

Vedrørende:

Tilsynet med undervisningsaktiviteterne, der i overensstemmelse med Randers Realskoles formål og i hele skolens virke skal forberede eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikle og styrke elevernes demokratiske dannelse og kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene.

Jeg har i min gang på skolen og i undervisningen kun set tegn (artefakter), der bekræfter skolens arbejde med at forberede eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre. På samme måde forholder det sig mht. at udvikle elevernes demokratiske dannelse m.v. Og jeg har set mange tegn!

Jeg har på to møder den 14.09.17 og 05.12.17 med lederen drøftet de forskellige aktiviteter og tiltag på dette felt. Og der er fremlagt adskillige "vidnesbyrd" herom. Desuden har vi drøftet, hvordan elevernes alsidige udvikling tilgodeses. På møderne har vi set på forskellige værktøjer til vurdering af indsatsens kvalitet og omfang. Værktøjerne er egentlig udviklet til brug ved selvevaluering af en skole. Men værktøjerne har altså vist sig at kunne udgøre en glimrende dagsorden for vurderingen af, hvordan skolen forbereder eleverne til det danske samfund med frihed og folkestyre og udvikler den demokratiske dannelse, respekten for friheds- og menneskerettigheder og ligestillingen mellem kønnene. Det konstateres, at der også på dette område pågår en række meget fine initiativer, og jeg vil igen gerne her henvise til opslag vedr. skolens evaluering på skolens hjemmeside.

Endelig finder man også på hjemmesiden flere meget omfattende og fine læseplaner vedr. området "elevernes demokratiske dannelse". Eksempelvis omtaler en læseplan for 2. kl. emnet

demokrati, hvor det hedder, at eleven skal kunne fortælle om de grundlæggende principper i et demokratisk samfund og kunne relatere de samfundsmæssige demokratiske spilleregler til regler i hjemmet. Det handler om demokrati i børnehøjde. Igen: Det er ikke kun papir og programerklæringer. Man ser det, man mærker det i klasserne.

Skolen har et velfungerende elevråd, som jeg for øvrigt har planlagt at følge nærmere i skoleåret 2018/19.

Det er således godtgjort, at skolen i fuldstændig grad opfylder fordringen i Friskolelovens § 1, stk. 2, 2. pkt.

Tilsyn med, at undervisningssproget skal være dansk

Undervisningssproget er - jf. friskolelovens § 2, stk. 3, 1. pkt. - dansk- i alle relevante sammenhænge.

Tilsyn med skolens donationer

Skolens bestyrelse ved formanden, ledelsen, forretningsføreren og skolens revisor har på et bestyrelsesmøde den 21.03.18, hvor jeg havde anmodet om at deltage, på min direkte forespørgsel vedrørende eventuelle donationer samstemmende oplyst, at skolen **ikke** i det foregående kalenderår (2017) har modtaget nogen donationer overhovedet.

Afsluttende bemærkninger/tilsynets sammenfatning

Jeg vil gerne afslutningsvis tilkendegive, at det har været en stor glæde for mig at varetage tilsynet med Randers Realskole. *Alle instanser, alle voksne og børn* har udvist en stor og smittende glæde ved skolen. Åbenheden har været fantastisk.

Jeg har kun mødt skønne og livsduelige børn, og ledelsen med lærerne i front udstråler et stort engagement og en herlig virkelyst. Børn og voksne er glade. Man mærker livsmod på Randers Realskole. Og afslutningsvis vil jeg gerne sige, at skolen sagtens kan stå mål med det hele – herunder folkeskolen.

Jeg tilkendegiver herved at have sikret mig, at ovenstående oplysninger er korrekte, og at oplysningerne er baseret på min faglige og pædagogiske vurdering, ligesom alle øvrige oplysninger, kommentarer og vurderinger i nærværende tilsynsrapport vil kunne uddybes og dokumenteres – bl.a. med henvisning til omfattende notater m.v. i forbindelse med tilsynsbesøgene.

Århus, den 16. april, 2018

Kurt Ernst, certificeret tilsynsførende.